

(

7

W. 23 145/16 (2np.)
Ukrainische Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften
in Lemberg.

BIBLIOGRAFISCHE KOMMISSION.

BEITRÄGE
zur ukrainischen Bibliographie.

Bd. VI.

МАТЕРІЯЛИ

ДО

УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ.

ТОМ VI.

ВИДАЄ БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА.

У ЛЬВОВІ, 1932.

В ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА.

ВІСНИК ІНСТИТУТУ
Археології АН
№ 949
М. ЛЬВІВ

10

МАТЕРІЯЛИ

ДО

УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

ВИДАЄ

БІБЛІОГРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

Том VI.

~~16.059.~~

Львів. Бібліотека
АН. УРСР.

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО

ГЕТЕ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ, ПЕРЕСПІВАХ
ТА НАСЛІДУВАННЯХ.

У ЛЬВОВІ, 1932.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка.

М. 15 та у сер. 1960

Ukrainische Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften
in Lemberg.

BIBLIOGRAFISCHE KOMMISSION.

BEITRÄGE
zur ukrainischen Bibliographie.

Bd. VI.

VOLODYMYR DOROŠENKO

UKRAINISCHE ÜBERSETZUNGEN, UMDICHTUNGEN
UND NACHAHMUNGEN VON GOETHES WERKEN.

LEMBERG, 1932.

Verlag Ukrainische Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg.

Г Е Т Е

В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ
ПЕРЕСПІВАХ ТА НАСЛІДУВАННЯХ

СПРОБА БІБЛІОГРАФІЇ

З НАГОДИ СТОЛІТТЯ СМЕРТИ
ВЕЛИКОГО НІМЕЦЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

ЗЛАДИВ

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО.

У ЛЬВОВІ, 1932.

Львівська бібліотека
АН УРСР
№ 4 55154

1695

Гете в українських перекладах, переспівах та наслідуваннях.

СПРОБА БІБЛІОГРАФІЇ

(з нагоди столітньої річниці смерті поета).

Цілком природно, що ми, українці, не маємо в українському перекладі цілого Гете навіть у сто літ по його смерті — не такі наші обставини, щоб це було можливе. Проте нам нічого соромитися перед людьми: маємо поважне число перекладів найкращих річей Гете, які дають українському читачеві назагал досить добре поняття про творчість великого німецького письменника. Перший український переклад, чи властиво переспів, із Гете появився незадовго перед його смертю: 1827 помістив харківчанин Михайло Каченовський у своєму журналі „Вѣстникъ Европы“ баладу Гете „Der Fischer“, що її зукраїнізував Петро Гулак-Артемовський. Другий — Erlkönig'a — цим разом галичанина, о. Йосипа Левицького зі Шкла — появився в шість літ по смерті Гете і теж уперше в чужому видавництві — у літ. додатку до „Gazet-и Lwowsk“-oї — „Rozmaitości“ 1838 р., а незабаром і окремою брошурою по українськи з рівнобіжним німецьким текстом. І знову потім уплило чимало часу, поки появилися дальші переклади. Ці спроби вже тісно зв'язані з українською пресою, яка повстала тимчасом у Галичині — не дивниця отже, що перед у перекладанні ведуть саме західні українці (галичани й буковинці), яким належить майже $\frac{2}{3}$ всіх перекладів (на 134 — 85).

З принотованих нижче 134-ох перекладів більша половина, 71, появилася саме в західньо-українських часописах¹⁾: Будучність (80), Громадський Голос (97), Дзвін (108), Дзвінок (90, 96), Дзвони (130), Діло (82—85, 87—89, 126—129, 132—134), Дім і Школа (15), Друг (22), Зоря (30, 32, 37, 47), Зоря Галицька (3, 4, 6, 12), Літературно-Науковий Вістник (58, 60, 62—65, 67—74, 113), Неділя (92—95), Нива (17), Нове Зеркало (31), Новий Галичанин (33—34), Отечественний Сборник (8, 10, 11), Правда (19, 20, 25, 40), Руслан (75), Світ (26, 98—101), Свобода (46), Семейна Бібліотека (7, 9), Слово (14) і Час (31).

¹⁾ В скобках — тут і нижче — відсилачі до хронологічного спису перекладів поданого по цьому вступі.

Ось імена перекладачів і наслідувачів у азбучному порядку: Алчевська Христя (107), Білецький-Носенко Павло (28), Білиловський Цезар (98), Вернивода Тодось (119), Верхратський Іван (21), Гавришкевич Іван (33—35), Гороцький Омелян (15), Грабовський Павло (47), Грінченко Борис (40, 41), Грушевська Марія (91), Гузар Ірина (113), Гулак Артемовський Петро (1), Гушалеви́ч Михайло (38, 39), Дідицький Богдан (3—5, 7—11), Доорохольський Йосип (61), Думитрашко Кон-
 стянтин (29), Загул Дмитро (103, 105, 106, 110), Згарський Євген (19), Йосифович Дмитро (42, 67—74, 80, 82—90, 92—97, 99—101), Клим-
 кович Ксенофонт (12), Кобилянський Антін (13), Коцовський Володи-
 мир (30), Кравців Богдан (114), Кравченко Уляна (75), Кримський Аґатанґел (59), Куліш Панько (36, 43—45, 48—56, 62—65, 76, 81),
 Левицький Василь (66), Левицький Йосип (2), Лепкий Богдан (104, 126—129), Липа Іван (60), Макарушка Остап (96), М. Вн. (130), Ма-
 сляк Володимир (31—32, 57), Мова Лиманський Василь (111), Ота-
 манюк А. (108), Павлюх-Гузарева Ольга (131), Ревуцький Дмитро (115, 116),
 Рудницький Михайло (132—134), С. Марія (6), Скобельський Петро (37),
 Славінський Максим (77), Старицький Михайло (17, 78), Тен Борис (117, 118),
 Улагай Ігор (120), Улезко М. (109), Устіянович Микола (18), Федькович Йосип (14, 20),
 Франко Іван (22—27, 58, 95, 102), Чернявський Микола (112), Чигринець Б. (121—125),
 Шаповал Микита (79), Шашкевич Володимир (16), та два невідомого прізвища (46, 97).

Західніх українців серед них більша половина (31 на всіх 54), із них найбільше перекладали Дідицький, Йосифович та Франко, з над-
 двіпрянців Куліш. Перекладали здебільшого поезії. Ось їх спис:

Aleksis und Dora (64), Allgegenwärtigen (134), An die Günstigen (73),
 An Friederike (127), Antiker Form sich nähernd (41), Auf dem See (122),
 Ballade vom vertriebenen und zurückkehrenden Grafen (48), Beherzigung (6),
 Die Bekehrte (68), Das Blumlein wunderschön (63), Die Braut von Corinth (50),
 Christel (35), Du gings vorüber (133), Ergo bibamus (100), Erinnerung (90),
 Erlkönig (2, 5, 10, 20, 40, 49, 105, 115), Der Fischer (1, 9, 37, 54, 87, 95, 110),
 Freibeuter (98), Die Frösche (60), Gedanken (вибір, 132), Gefunden (21),
 Die Geheimnisse (80), Geistesgruss (114), Der Gott und die Bajadere (26),
 Harfenspieler, 2 (38, 125), Heidenröslein (16, 71), Hermann und Dorothea (102),
 Hochzeitlied (92), Johanna Sebus (57), Der Junggesell und Mühlbach (96),
 Legende (97), Legende vom Hufeisen (72), Mädchenwünsche (31), Die Metamorphose
 der Pflanzen (23), Mignon (7, 30, 34, 52, 106, 112, 128; наслідування: 14, 18, 32, 36, 46, 104, 108),
 Mignon (aus Wilhelm Meister), 1 (128) 2 (129), Muth (13), Nähe des Geliebten (3, 28, 113),
 Der Narr epilogirt (84), Nationalversammlung (93), Der neue Amadis (70), Neue Liebe, neues

Leben (124), Der neue Pausias und sein Blumenmädchen (65), Offne Tafel (101), Die Originalen (88), Regen und Regenbogen (89), Ritter Curt's Brautfahrt (99), Römische Elegien (45, 76), Der Sänger (12, 56, 86, 120), Der Schatzgräber (19, 55), Die schöne Nacht (59), Schlusspoetik (85), Die Spinnerin (53), Die Spröde (74), Stets derselbe (83), Stirbt der Fuchs, so gleich der Balg (67), Der Todtentanz (51), Trost in Thränen (8), Der untreue Knabe (44), Valet (82), Das Veilchen (118), Vor Gericht (43), Vorklage (69), Die wandelnde Glocke (4, 15), Der Wandrer (62), Wandrers Nachtlid, 1 (47, 66, 94, 123, 130), Wandrers Nachtlid, 2 (17, 39, 61, 77, 111, 121, 126), Willkommen und Abschied (33), Zahme Xenien (урипки: 75, 131), Zueignung (81).

Василь Горленко бачив також у першій пісні поеми Михайла Макаровського „Наталя“, написаної у 1844, а виданої вперше 1848 у „Южно-русскому Сборнику“ А. Метлинського, наслідування Гетевої поеми „Hermann und Dorothea“ (пор. його нариси про Макаровського у „Київській Старині“ 1893, т. 43, ст. 490—491, під псевд. Глаголь, або у збірці „Южнорусские очерки и портреты“, Київ 1898, ст. 158—159). Горленкові думки підхопив, та ще більше їх розвинув др. К. Студинський у вступному слові до свого видання поем Макаровського (Львів, 1899, ст. 6—8), а за Студинським пішов і Ів. Степенко в рецензії на це видання у „Київській Старині“ (1902, т. 77, бібліографія, ст. 187—8). Та й Ів. Франко, що свого часу гостро був виступив проти розумовань д-ра Студинського в рецензії в ЛНВ (1899, т. VII, хроніка, ст. 199), пізніше пішов навіть ще далі, усю загалом поему Макаровського називаючи наслідуванням Гетевої, пор. „Нарис“, ст. 95. Не зважаючи на це, незасліплений манією „впливоволії“ дослідник признає рацію таки первісному поглядові Франка, тим більше, що сам Горленко вважав спільні з Гете риси у Макаровського за надто дрібні й незначні, а цілу поему за наскрізь оригінальну.

Як бачимо, найбільше перекладано: Erlkönig-a (8 різних перекладів: Дідицького два, Грінченка, Загула, Куліша, Левицького, Ревуцького, Фельковича), Fischer-a (7: Гулака-Артемовського, Дідицького, Загула, Йосифовича, Куліша, Скобельського, Франка), Mignon-y (6: Гавришкевича, Дідицького, Загула, Коцовського, Куліша, Чернявського, крім того 7 наслідувань), Säng-er-a (4: Йосифовича, Климковича, Куліша, Улагая), Wandrers Nachtlid (першу 5: Грабовського, Йосифовича, В. Левицького, В. Мн. та Чигринця; другу 7: Гушалеви́ча, Доорохольського, Лепкого, Мови, Старицького, Чигринця, Шаповала).

З драм і трагедій переложені: 1) Faust: частина I, три повні переклади — Загула (103), Улезка (109) й Франка (25, 27) та кілька уривків (22, 29, 78, 107, 117); частина II — лише в уривках (58, 119);

2) Iphigenie auf Tauris (142), та 3) Prometheus — цілий (77), крім того сама лише 3-тя дія (24, 116).

З прози маємо тільки переклад „Leiden des jungen Werthers“ (91). До перекладачів із Гете належить також кирилометодіївець Олександр Навроцький, але його переклади (уривки з 1. частини „Фавста“, „Римські елегії“ та інші поезії) полишилися в рукописах. Та й переклади Білецького-Носенка й Мови-Лиманського оголошені вже з посмертної спадщини їх авторів. До речі, в бібліотеці Наукового т-ва ім. Шевченка переховується у Франковім архіві уривок його молодечого перекладу Гетевої „Нареченої з Корінту“, досі ще недрукований, але на жаль слабкий щодо мови.

Розуміється, не всі переклади вартісні. Початкові галицькі — слабші передовсім щодо мови. Коли в Йосипа Левицького ще досить чиста мова, то вже у москвофільських письменників (Дідицького, Марії С., Гавришкевича й почасти Устіяновича) вона занечищена язичієм, а в народовців — навіть у Франка в його перших спробах — діялктичними формами й варваризмами, що немило вражають сучасного читача; цікаво, що переклади 60-их рр. чистіші щодо мови за переклади 80—90-их. Наддніпрянські переклади й переспіви вільні від цього закиду — вже самі імена Гулака, Куліша й ін. свідчать за добірність мови. Тільки переклади М. Старицького досить тяжкі і малозрозумілі через надто штучну, переладовану нелюб'язми мову. (Деякі цікаві уваги про його переклади див. у М. Зерова „Поети пошевченківської пори“, Харків—Київ 1930, ст. XXVII—XXVIII). Щодо вірності перекладу, то наддністрянські перекладачі назагал стараються додержати ритму й розміру оригіналу, хоч чимало з них через брак поетичного таланту й негоден дати ради. Так, переклади обох Левицьких, Кобилянського, Верхратського, Партицького й інших аж до п. Павлюх - Гузарової включно, не згадуючи вже про віршилища Марії С. та Гавришкевича й загалом москвофілів, поезією зовсім не грішать. Дехто знову дає властиво варіації на Гетеві теми, а не переклади, напр. Згарський, або Масляк (у „Дівочих забагах“), почасти Шашкевич. Та й прегарний Федьковичів „Кріль Ероль“ нагадує оригінал тільки змістом, а не формою.

З наддніпрянців досить вільно українізували, майже травестували німецького поета, сильно відступаючи від оригіналу й числом строф і метрикою, Гулак, Білецький-Носенко, Думитрашко, а особливо Куліш, який нераз переробляв Гете так, що й не пізнати. На це вказав уже Ю. Романчук у примітках до свого видання Кулішевих творів (пор. Р. Письм. VI, т. 3, ст. 562—563, уваги про переклади „Перед судом“, „Баллада про князя старця“, „Скарб“). Переклад Грабовського значно відступає від оригіналу з тої простої причини, що автор перекладав не з німецького первотвору, а з російського перекладу;

так само й переклади „Нічної пісні мандрівця“ у Старицького, Мови-Лиманського, Доорохольського та М. Шаповала живцем взоровані на перекладі Лермонтова. З сучасних перекладачів на перше місце вибивається Загул ясністю перекладу та добірністю й звучністю мови. Зокрема його переклад „Фавста“ найкращий із усіх. Улезкові напр. критика закидає, при всій його близькості до оригіналу, тяжкість мови, перелатованої невдатними неологізмами (пор. рецензію П. Тиховського в кн. 9 харківського „Червоного Шляху“ з 1929 р., ст. 265—69), а Франко сам признається, що його „переклад, розуміється далеко не відповідає теперешнім моїм вимогам, але всетаки в ньому я поборов не малі мовні та речеві труднощі, яких не побороли деколи перекладачі багатших літератур“ (Нарис, ст. 363). Очевидно пізніші переклади Франкові, як от „Гелена і Фавст“, навіть роблені вже в останніх літах життя, по перебутій хворобі, зразкові щодо мови, крім хіба перекладу „Германа і Доротеї“, в якому др. Ярослав Гординський виказав досить мовних варваризмів (пор. київську „Україну“ 1930, кн. 41, ст. 165—166). Та це мабуть не так залишки з чужого (рецензентового) перекладу, що його взявся був поправляти Франко та й кинув, як ідіоми редактора посмертного видання Франкового перекладу. Франко таких форм і виразів не міг ужити! Після пізніших Франкових із галицьких перекладів вибиваються на перше місце переклади Д. Йосифовича.

Нижче подаю в хронологічному ладі реєстр українських перекладів, переспівів і наслідувань Гетевих творів від 1827 аж до нашого часу. Перший такий реєстр зладив іще пок. Іван Калинович у додатку до свого видання Франкового перекладу „Германа й Доротеї“, але був він дуже й дуже неповний.¹⁾ До свого спису я завів також і посередні наслідування Гете, а саме наслідування відомої поезії Ол. Толстого „Україна“ (Куліш, Отаманюк), бо ж ця поезія сама є наслідуванням Гетевої балади *Mignon*. До речі, Куліш, що вивертає і Гете, в своєму наслідуванні Толстого не завагався його ідію перевернути на сатиру й закінчити зовсім не ідилічними інвективами на адресу українського народу й громадянства („Паскудний край, край брехень і оман“, тощо).

Дехто може зауважити, чому я поминув популярну Франкову поему „Лис Микита“, але я це зробив тому, що сам Франко рішучо застерігся проти погляду, висловленого рецензентами, ніби то його „Лис“ — це перерібка Гетевого „*Reinecke Fuchs*“. Ось що каже він з цього приводу: „...Пишучи її, я взяв тільки головну раму нідерландської поеми Віллема, значить, ту саму, що є і в німецькій книзі

¹⁾ Ів. Калинович, Важніші укр. переклади творів Гете. „Герман і Доротея“, ст. 66—68.

про Райнеке і в Гетевій перерібці, та виповнював ту раму зовсім свободно, черпаючи і з старо-французьких „галузів“ і з багатого скарбу наших народніх оповідань. Бажаючи написати книжку для молодіжї, я мусів із старого твору, а значить і з того, що написав Гете, повикидати багато такого, що зовсім не годиться для молодіжї. Натомість я повводив із старих оповідань та з наших народніх байон дещо нового, так що загалом у другім виданні моєї перерібки враз із тим оповіданням, що становить рамки цілості і тягнеться через усі пісні, вилетено 30 більших або менших оповідань і уступів. І ще одно. Я бажав не перекласти, а переробити стару повість про лиса, зробити її нашим народнім добром, надати їй нашу національну подобу. Я, так сказати, на чужий позичений рисунок накладав наших коліри. Дословно я не перекладав нівідки ані одного рядка“ (пор. передмову до 5 вид. „Лиса Микита“, Київ 1914, ст. XIV).

Франковій поемі у нас дуже пощастило, вона відразу зробилася незвичайно популярною й вийшла досі в багатьох виданнях, а крім того не було сливе жадної читанки, що не містилаб уривків із неї. Вперше „Лис Микита“ появилася в 1890 у львівському журналі для дітей „Дзвінок“, ч. 3—4 і 6—21, а опісля окремо у низці видань: Львів 1891, 1896, 1902, 1909; Київ 1914, Харків 1919 і 1921; Винниця 1920, Відень 1921, тощо, та очевидно і в збірному харківському виданні Франкових творів т-ва „Рух“, т. XXV, 1928.

Несприятливі умови (криза!) не дали мені змоги видати, як я заміряв, отсей реєстр ще перед ювілеєм великого німецького поета, та лихо не без добра, і через це мимовільне спізнення можу доповнити свою працю вже й відгукami на ювілей, що правда, досить скупими й незначними, та на жаль і не з усієї нашої території, бо китайський мур, що відділює нас від Великої України, не дає змоги навіть дізнатися, чи викликав там ювілей який відгук, і який саме.

Вкінці складаю щиру подяку Вп. п. др. Марії Фуртак-Деркачевій і проф. Йосипові Роздольському за поміч при підшукуванні німецьких оригіналів до українських перекладів, а останньому ще й за переклад короткого змісту на німецьку мову.

II.

ПОКАЗЧИК.*)

1827.

Петро Гулак-Артемівський:

1. Рыбакъ. Малороссійская баллада. „Вѣстникъ Европы“, Петербург, № 20, ст. 286—290. (Передруки під наг. „Рибалка“ в альманаху „Утренняя Звѣзда“ (Харків) 1833, ст. 71—73, в „Основі“, Спб., 1861, кн. 3, ст. 108—109, в Читанці А. Торонського, Львів, 1868, в першій збірці творів Гулака „Кобзар“, Київ, 1877, в „Руській Бібліотеці“ Онишкевича, т. I, Львів, 1877 та в пізніших декламаторах, читанках і збірниках творів Гулака-Артемівського).

1838.

Йосип Левичський:

2. Ерлькенігъ Гетого переведенъ на мало русскій языкъ и названъ богинею Іосифомъ Лѣвицкимъ зо Шкла. Перемишль, 8°, ст. 7 (передтим латинкою у львівському польському журналі „Rozmaitości“, № 10 з 10/III, ст. 78, під наг. „Bohynia“. Perewod Getoho „Erlekönig“. Liwickij).

1853.

Богдан Дідичський:

3. Близость влюбленного. По Гете. Богданъ А. Д. „Зоря Галицкая“, ч. 14, ст. 149.
4. Ходящій звонъ. (Сказочка по Гете). Богданъ А. Д. Тамже, ч. 13, ст. 137. (Передруки: Русская Анеологія, ч. I, Львів, 1854, ст. 97—98 та по читанках під наг. „Ходящій звонъ“: Читанка руская для низшої гимназії, ч. II, Львів, 1866, ст. 160—161, Читанка руска для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. I, Львів, 1871, ст. 389, Ю. Романчук, Руска Читанка для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. I, вид. 2, Львів, 1879, ст. 214—215 і вид. 3, Львів, 1886, ст. 229).

1854.

Богдан Дідичський:

5. Лѣсный царъ. (Изъ Гете). Без підпису. „Русская Анеологія“, ч. I, Львів, ст. 66 (російський переклад Василя Жуковського, трохи змінений на язичіє; самостійний і

*) Увага. При деяких укр. перекладах умисне для ясности подаю ще й німецьку назву оригіналу. Передруки зазначаю що важніші, напр. не вичисляю всіх численних передруків Фельковичевого та Грінченкового перекладу Erlekönig'a по читанках та різних популярних видавництвах, тощо. Кілька чисто російських перекладів, передрукованих у старих галицьких виданнях, свідомо поминаю (Зоря Гал. 1852, ч. 80 — Человѣку, ч. 82 — Границы человѣчества, 1853, ч. 28 — Первая утрата; Русская Анеологія 1854: Путешественник и Поселянка, Жуковського та Первая потеря; Русская книга для чтенія Івана Головацького, Відень, 1860: Лѣсной Царъ Жуковського). Поминаю й афоризм із Гете в журналі „Вогні“ (Львів), 1931, ч. 1, ст. 9.

кращий щодо мови переклад Дидицького див. під ч. 10).

Марія С.:

6. Чего нам желати. [Beherzigung]. Изъ Гете. „Зоря Галицкая“, ч. 12, ст. 133.

1855.

Богдан Дидицький:

7. Пѣсня Миноны. (Изъ Гете). Б. А. Д. „Семейная Библиотека“, Львів, ч. 1, ст. 36.
8. Потѣха въ слезахъ. (Изъ Гетого). Д. „Отечественный Сборникъ“, Відень, ч. 12, ст. 46.
9. Рыбакъ. (Баляда по Гете). Б. А. Д. „Семейная Библиотека“, ч. 1, ст. 36—37, (Передрук, без підпису, з деякими відмінами: „Перемышлянину“ на годъ 1857, Перемисьль, 1857, ст. 133—134).

1856.

Богдан Дидицький:

10. Лѣсний царь. (Изъ Гетого). Д. „Отечественный Сборникъ“, ч. 3, ст. 1.
11. Пѣвецъ. (Изъ Гетого). Д. Тамже, ч. 1., ст. 2.

1857.

Ксенофонт Климкович:

12. Спѣвакъ, зъ Гетого. „Зоря Галицкая“, ч. 9, ст. 65. (Передруки: Ем. Партицкий. Руска читанка для низшихъ класъ середнихъ шкѣлъ, ч. II, Львів, 1871, ст. 36; Р. Писем. VII, 1911, ст. 301—302).

1861.

Антін Кобилянський:

13. Vidvaha (Goethe). А. К. „Holos na holos dlia Halyčynu“, Чернівці, ст. 15.

Йосип Федькович:

14. Русь. (По Mignon Гетого). [Наслідкування]. „Слово“, Львів, ч. 86. (Передруки: „Поезії“, Львів, 1862,

ст. 23—24, „Рускій Спѣваникъ“ К. Федькова (Паньковського), вид. Просвіти. Львів, 1888, ст. 32 і 1899, ст. 25. „Писання“, вид. Наук. т-ва ім. Шевченка. т. I, Львів, 1902, ст. 32—33, „Поезії“, вибір І. Корудза, Львів, 1906 та 1907, ст. 27—28; „Р. Писем.“, XI, т. 1, 1914, ст. 27).

1863.

Омелян Гороцький:

15. Ходячий звонъ. Зъ нѣмецкого. Шоробура. „Домъ и Школа“, Львів, ч. 12, ст. 95.

Володимир Шапкевич:

16. Степова рожа. (Гадка Гетого). [Heidenröslein]. Збірка поезій „Зілляникъ“, Львів, ст. 23—25. (Передрук у 2-му вид. збірки, Львів, 1896. ст. 17—19, в читанках „Народна Школа“, ч. IV, Львів, вид. Видавництва шкільних книжок, від 1895 до 1923 включно, та в VII т. Р. Писем., 1911, ст. 492—493).

1865.

Михайло Старицький:

17. Оповиті тьмою... Зъ Лермонтова. [Wandrer's Nachtlid, 2]. „Нива“ (Львів), ч. 17, ст. 262. Передруки у* поправленому вигляді [„Темна ніч вершини“]: 1) Збірка „Зъ давнього зшитку“, ч. II. Клів, 1883, ст. 122—123 (з Лермонтова); 2) Поезії. Клів, 1908, ст. 176 (з Гете); 3) М. Зеров, Поети пошевченківської доби. Книгоспілка, Харків—Клів, 1930, ст. XXVII.

1866.

Микола Устиянович:

18. Туга [наслідкування баляди Mignon]. „Читанка руска для низшої гимназії“, ч. II, Львів, ст. 262—263. (У значно поправленому вигляді, кращому щодо мови, друкована в цілій низці видань

отсих читанок: „Школа Народна“, ч. IV в рр. 1895—1923, пор. вид. 1895, 1896, ст. 50—51, 1911 і дальші, ст. 55—56; „Читанка руска для 2 класи шкіл середних“, вид. 1, Львів, 1895, ст. 278—9, вид. 2, 1899, ст. 273, вид. 3, 1907, ст. 265; Читанка руска для 4. класи шкіл середних, вид. 1, Львів, 1897, ст. 335—336, вид. 2, 1911, ст. 305—306).

1868.

Євген Згарський:

19. Найдений скарбъ. За Гетемъ. [Der Schatzgräber]. „Правда“, Львів, ч. 28, ст. 334.

Йосип Федькович:

20. Кріль Ероль, за Гетымъ, там же, ч. 37, ст. 438—439. (Передрук: у Читанці Ол. Барвінського з р. 1871. Ом. Партицького з р. 1871 й 1886, „Бібліотека для молодіжи“, вид. „Рускої Бесѣды“, Чернівці, 1889, ст. 97, тощо; під наг. Кріль Ероль у збірному вид. Писань Федьковича Наукового т-ва ім. Шевченка, т. I, Львів, 1902, ст. 330—332; виборі І. Кокорудза 1906 і 1907, ст. 248—249, „Р. Письм.“ XI, т. 1, 1914, ст. 316—318).

1874.

Іван Верхратський:

21. Найдений пвѣтъ. (Після Гете). [Gefunden]. Іванъ Верхратський, Калина, Збірка поезій, Львів, ст. 45—46.

1875.

Іван Франко:

22. При кужѣлцѣ. Изъ Гетого трагедіи „Фавусъ“ (sic), часть перва, Gretchen am Spinnrade. Джек-ляликъ. „Другъ“, ч. 18, ст. 429. (Передрук у т. XXVII Франкових творів, вид. „Рух“. Харків, 1929, ст. 143—144 — „При кужілці“).

1879.

Іван Франко:

23. Переміна ростин. „Думи і пісньні најзнатніјших європейських поетів“, „Дрібна бібліотека“, V, Львів, ст. 28.
24. Прометей. Там же, ст. 3—4.

1880.

Іван Франко:

25. Фавстъ. Трагедия И. В. Гете. „Правда“, Львів, 1880, вип. I—III, ст. 1—24. (Ч. I, до II „Перед містом“; продовження від II до V „Авербахів винний склеп“ появилося в додатку до цього річника „Правди“, що вийшов аж 1884, ст. 146—195, а тимчасом 1882 р. вийшла в світ уся I. частина Фавста у Франковому перекладі).

1882.

Іван Франко:

26. Бог і баядера. Індійська повість. Мирон.*** „Світ“, Львів, ч. 1 (13), ст. 224—225 (передрук у т. XXVII Франкових творів вид. „Рух“, 1929, ст. 144—147).
27. Фавст. Трагедія Йогана Вольфганга Гете. Часть перша. З німецького переклав і пояснив Іван Франко. Львів, 8°, ст. XIII + 222 + 1 неп. (Передрук: „Твори“, вид. „Рух“, т. XXVIII, кн. 1, Харків, 1929, ст. 109—326).

1884.

Павло Білецький-Носенко:

28. „Я згадую тебе, ти на умі одна“. Романс. Подражаніє Гете. [Nähe des Geliebten]. Н. Петров. Очерки истории украинской литературы XIX ст., Київ, 1884, ст. 47—48.

Константин Думитрашко:

29. Молитва Гретхен („Фавст“, ч. I, Міський Мур). Там же, ст.

76—77. (У Петрова помилково: Молитва Маргарити).

1885.

Володимир Коцовський:

30. Mignon. (Баляда Й. В. Гете). К(оржен)о. „Зоря“, Львів, ч. 23, ст. 270.

Володимир Масляк:

31. Дівочій забаги, після Гете. Вуйцьо Влодзьо. „Нове Зеркало“, Львів, ч. 13. (Передрук у збірці В. Масляка: „З Чорного шляху“. Поезії, т. II, Львів, 1897, ст. 152 — „Дівочі забаги“).

1886.

Володимир Масляк:

32. Верховина. (Після Göthe). (Наслідування баляди Mignon). „Зоря“, ч. 10, ст. 158. (Передрук: „З Чорного шляху“, 1897, ст. 151).

1889.

Іван Гавришкевич:

33. Привітть і прощаніє. (Стихъ Гетего до Фридерики Бріонъ). [Willkommen und Abschied]. „Новый Галичанинъ“ (Львів), ч. 22, ст. 266.

1890.

Іван Гавришкевич:

34. Італія. (Изъ Гетего). [Баляда Mignon]. Тамже, ч. 5, ст. 67.
35. Мое дівча. (По Гете: Christel). И. Г... „Временникъ Института Ставропигійского“ на годъ 1891, ст. 134.

Панько Куліш:

36. Україна. (Уривок). (Перерібка рос. наслідування баляди Mignon Олексія Толстого „Україна“). Календар т-ва „Просвіта“ на р. 1891, Львів, ст. 30, в цілості у „Соч. и Письма“, т. II, ст. 404—405, та „Р. Письм.“ VI, т. I, ст. 456—457).

Петро Скобельський:

37. Рыбалка. (Зъ Гете). П. С. „Зоря“, ч. 2, ст. 25—26. (Передрук: „Дзвінок“, Львів, 1898, ч. 15/16, ст. 250).

1891.

Михайло Гушалевиц:

38. Гарфяръ. (За Гетемъ). М. Левича „Письма и Композиція“, т. I, Львів, ст. 48.
39. Путника пѣснь вечѣрняя. [Wandrer's Nachtlied, 2.]. Тамже, ст. 47. (Переклади ці зладжені ще 1883 р.).

1893.

Борис Грінченко:

40. Лісовий пар. В. Чайченко. „Правда“, т. XVII, вип. I, ст. 221—22 та в збірці „Під хмарним небом“, Львів, 1893, ст. 198—199. (Відтоді дуже часто передруковано цей переклад по різних читанках, хрестоматіях, декляматорах, тощо, як у Галичині, так і на Наддніпрянщині; вперше на Вел. Україні появилися він у збірнику „На вічну пам'ять Котляревському“, Київ, 1904, ст. 398—399, далі між ин. у декляматорі М. Зєрова „Слово“, Київ, 1923, ст. 58—59, а мин. року ввійшов у т. II Грінченкових творів, вид. „Руху“, ст. 280—281 та в III. том Хрест. зах. літ., ст. 406).
41. Наслідування античних форм: I. Анакреонтова домовина, II. Брати, III. Міра, IV. Пересторога, V. Самотність. „Під хмарним небом“, ст. 202—203. (Переклади зладжені 1887 р.).

1895.

Дмитро Йосифович:

42. Іфігенія в Таврії. Драма в 5 діях. Переклав Василь Ріленко, Львів, м. 8°, ст. 64.

Панько Куліш:

43. Перед судом. „Наша Доля“.

Жіноча бібліотека (Н. Кобринської), ч. 2, Львів, ст. 18—19 (виписки з „Позиченої Кобзи“). Передруки: „Позичена Кобза“, Женева, 1897. ст. 65—66, „Соч. и Письма“, III, ст. 258—259, „Р. Письм.“, VI, т. 3, ст. 433).

1896.

Панько Куліш:

44. Підліпайло. [Der untrene Kna-be]. „Наша Доля“, Жіноча Бібліотека, кн. 3, Львів, ст. 45—47, виписки з Позиченої Кобзи. (Передруки 1909 р. у „Соч. и Письма“, т. III, ст. 456—458 та Р. Письм., VI, т. 3, ст. 434—435).
45. Римська елегія. (1: Промовте, камінні). „Наша Доля“, кн. 3, ст. 36 (передрукована у Кулішевих творах вид. Каманіна та Романчука).

1897.

Без підпису.

46. Чи знаєш той край?... (За Гетимь). [Наслідкування балади Mignon]. Свобода (Мт. Кармель), ч. 15 (8. IV).

Павло Грабовський:

47. Молитва мандрівця. Переспів Павла Граба. [Wandrer's Nachtlied, 1.]. „Зоря“, ч. 16, ст. 306 і в збірочці „Доля“, переспіви П. Граба, Львів, 16^о, ст. 49.

Панько Куліш:

48. Баллада про князя-старця. [Ballade vom vertriebenen und zurückkehrenden Grafen]. „Позичена Кобза“, Женева, ст. 30—34. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 8, ст. 166—168; „Соч. и Письма“ III, ст. 234—237 і „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 440—443; Руська Читанка для 3-ої класи А. Крушельницького, Львів, 1912, ст. 245—248; „Твори“, вид. Б. Лепкого, т. II, Берлін, 1923, ст. 201—203).
49. Вільшаний цар. Тамже, ст.

48—49. (Передруки: ЛНВ, 1903. кн. 1, ст. 66—67; „Соч. и Письма“ III, ст. 247—248; „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 438—439; вид. Лепкого т. II, Берлін, 1923, ст. 198—199; альманах „Слово“ М. Зерова, Київ, 1923, ст. 57—58).

50. Коринховська молода княгиня. Тамже, ст. 102—111. (Передруки: „Соч. и Письма“, III, ст. 280—289, „Р. Письм.“, VI, т. 3, ст. 447—455; під наг. „Молода з Корінту“ в III томі Хрест. зах. літ., ст. 408—413).
51. Мертвецький танок. Тамже, ст. 80—82. (Передруки: „Соч. и письма“, III, ст. 267—268, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 446—447).
52. Міньона. Тамже, ст. 28—29. (Передруки: ЛНВ 1903, кн. 1, ст. 67; „Соч. и Письма“, III, ст. 233, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 437—8; Твори т. II, вид. Лепкого, Берлін, 1923, ст. 197—198).
53. Пряха. Тамже, ст. 63—64. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 257—258, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 445).
54. Рибалка. Тамже, ст. 50—51. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 6, ст. 180; „Соч. и Письма“ III, ст. 248—250; „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 439—440; вид. Лепкого II, 1923, ст. 199—201).
55. Скарб. [Der Schatzgräber]. Тамже, ст. 61—62. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 256—257, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 443—444).
56. Співець. Тамже, ст. 13—15. (Передруки: ЛНВ. 1903, кн. 1, ст. 65—66; „Соч. и Письма“ III, ст. 223—224, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 436—7; вид. Лепкого, II, 1923, 196—197).

Володимир Масляк:

57. Жертва повени. (Після Гетого Johanna Sebus). „З Чорного шляху“, Поезії, т. II, ст. 153—154. (Передрук: Читанка руска для 4.

кляси шкіл середних, вид. 1, Львів, 1897, ст. 335—336; вид. 2, 1911, ст. 309—310).

1899.

Іван Франко:

58. Гелена і Фавст. 3-й акт 2-ої частини Фавста. ЛНВ, кн. 2, ст. 59—114 і окремо — 8^о, ст. 59. (Передрук: Твори вид. „Рух“, т. 28, кн. 1, Харків, 1929, ст. 327—393).

1901.

Агатангел Кримський:

59. Я покинув хатку любки. [Die schöne Nacht]. „Пальмове Гилля“, Львів, ст. 64 (і в дальших виданнях цієї збірки: вид. 2, Звенигородка, 1902, ст. 68—69; вид. 3, ч. I—II, Київ, 1923, ст. 48).

1902.

Іван Липа:

60. Жаби. Переклав П. Ш(елест). ЛНВ, кн. 4, ст. 283.

1903.

Осип Доорохольський:

61. Горы, сномъ повыти. Переспивъ зъ Гьоте. [Wandrer's Nachtlied, 2]. „Литературный Збирныкъ, зложеный на спомынь Ол. Коныського“, Київ, ст. 284.

Панько Куліш:

62. Мандрівець. ЛНВ, кн. 12, ст. 246—250. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 450—56, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 455—460, вид. Лепкого II, 1923, ст. 204—210).

1904.

Панько Куліш:

63. Квітка над усі квітки. [Das Blümlein wunderschön]. ЛНВ, кн. 3, ст. 286—288. (Передруки: „Соч. и Письма“ III, ст. 447—450, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 469—472).
64. Олексій та Дора. Тамже, ст. 282—285. (Передруки: „Соч. и

Письма“, III, ст. 425—432, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 461—469).

65. Новий Павзій і його квітківниця. Тамже, кн. 12, ст. 259—264. (Передрук: „Соч. и Письма“ III, ст. 438—446, „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 472—478).

1905.

Василь Левицький:

66. Вечірня пісня бурлаки. Гіте. [Wandrer's Nachtlied, 1]. Збірка віршів: Бурлака. На бистрих хвилях. (Відень), ст. 168.

1906.

Дмитро Йосифович:

67. Гра в лиса. [Stirbt der Fuchs, so gilt der Balg]. ЛНВ, кн. 1, ст. 136.
68. Навернена. [Die Bekehrte]. Тамже, кн. 8, ст. 307.
69. Наперед скарга. [Vorklage]. Тамже, кн. 6, ст. 545.
70. Новий Амадіс. Тамже, кн. 10, ст. 118.
71. Польова рожа. [Heidenröslein]. Тамже, кн. 6, ст. 545. (Передрук: О. Коваленко, Розвага, т. 2, Київ, 1908, ст. 255—256).
72. Притча про підкову. Тамже, кн. 7, ст. 51. (Передрук: А. Крушельницький, Руська читанка для 3-ої кл., Львів, 1912, ст. 299—300).
73. Прихильникам. [An die Günstigen]. Тамже, кн. 6, ст. 545.
74. Спісива. [Die Spröde]. Тамже, кн. 8, ст. 307.

1907.

Уляна Кравченко:

75. Ти ділай в тиші лиш чесно. Із Гете. [3 „Zahme Xenien“]. „Руслан“ (Львів), ч. 52, ст. 3.

1908.

Панько Куліш:

76. Римські елегії. „Соч. и Письма“ III, ст. 432—456. (Передруки: „Р. Письм.“ VI, т. 3, ст. 479—503;

елегія I. й XV. в Хрест. зах. літ., т. III, ст. 414—415).

Максим Славінський:

77. Прометей. Драматичний уривок. Дія I—III. „Терновий Вінок“, Літ.-артистичний альманах під ред. Ол. Коваленка, Київ, ст. 31—48. (Передруки: дія III: Прометей сам, „Українська Муза“, Київ, 1908, ст. 780—781; в цілості: Хрест. зах. літ., III, ст. 416—430).

Михайло Старицький:

78. Фауст. (Уривок). (Посвята, — Пролог у безмежжі, — Трагедії перша частина). Поезії, Київ, ст. 455—468. (Передрук сторін 464—68: Хрест. зах. літ., ст. 461—464).

Микита Шаповал:

79. Верховини гірні. (З Лермонтова). [Wandrer's Nachtlid, 2]. „Сни віри“. Поезії. Зб. 1-й. Харків, ст. 123.

1909.

Дмитро Йосифович:

80. Таємниці. „Будучність“ (Львів), ч. 6/7, ст. 92—93, ч. 8/9, ст. 124—126.

Панько Куліш:

81. Правда. [Zueignung]. „Соч. и Письма“, III, ст. 474—478.

1910.

Дмитро Йосифович:

82. Valet. Діло, Львів, ч. 70.
83. Все той сам. Тамже.
84. Дурень послісловить. Тамже.
85. Ключева поетика. Тамже.
86. Кобзар. [Der Sanger]. Календар т—ва „Просвіта“ (Львів) на рік 1911, ст. 48.
87. Рибак. Діло, ч. 95, ст. 10.
88. Самомисленники. [Die Originale]. Тамже, ч. 70.
89. Туча і радуга. Тамже.

1911.

Дмитро Йосифович:

90. Пригадка. „Дзвінок“ (Львів), ч. 9, ст. 125.

1912.

Марія Грушевська:

91. Страждання молодого Вертера. Київ, 8^о, ст. 132. (Передрук уривка: Хрест. зах. літ. III, ст. 431—446).

Дмитро Йосифович:

92. Весільна пісня. „Неділя“, Львів, ч. 16, ст. 3.
93. Народне віче. [Nationalversammlung]. Тамже ч. 37, ст. 6.
94. Нічна пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlid, 1]. Тамже, ч. 36, ст. 4.

Іван Франко:

95. Рибак. Тамже, ч. 47/48, ст. 2. (Передрук: Твори, вид. „Рух“, т. XXVII, Харків, 1929, ст. 148).

1913.

Остап Макарушка:

96. Річенька. Переспів Остапа В. (Уривок із „Junggesell und der Mühlbach“). „Дзвінок“, ч. 11, ст. 170.

Без підпису:

97. Легенда. [In der Wüsten ein heiliger Mann]. „Громадський Голос“ (Львів), ч. 4, ст. 9.

1917.

Цезар Білловський:

98. Бурлака. [Freibeuter]. Переклад Цезар Білло, „Світ“, (Львів), ч. 4, ст. 61.

Дмитро Йосифович:

99. Весільна подорож лицаря Курта. Тамже, ч. 3, ст. 43.
100. Ergo bibamus. Тамже, ч. 8, ст. 129.
101. Накритий стіл. Тамже, ч. 2, ст. 23.

Іван Франко:

102. Герман і Доротея. Поема в перекладі і з передмовою Др. Івана Франка. Львів, 8^о, ст. IX + 1 неп. + 68. „Всесвітня бібліотека“, № 7/8. (Передруки: Твори, вид. „Рух“, т. XXVIII, кн. 2, Харків, 1929, ст. 149—204; лише „Українія. — Вигляд“: Хрест. зах. літ., т. III, ст. 447—454).

1919.

Дмитро Загул:

103. Фавст. Трагедія. Ч. I. З німецької мови віршований переклад Д. Загула. Вид. „Вернигора“, Київ-Відень, 8^о, ст. 136. (Передрук частини: „Сад Марти: Маргарита й Фавст“, Хрест. зах. літ. III, ст. 475—478).

1922.

Богдан Ленкий:

104. Наш Міньон. [Наслідкування баллади Mignon]. Писання, Укр. Накладня, т. I, Ляйпціг, 8^о, ст. 341—342. („Чи знаєш край, де кров як море летється“, вірші з 1920 р. про Галичину).

1923.

Дмитро Загул:

105. Вільховий король. М. Зеров, „Слово“, декляматор, Київ, ст. 59—60. (Передрук: Д. Загул, Вибір німецьких балад, Київ, 1928, ст. 31—32).
106. Міньон. Тамже, ст. 142. (Передруки під наг. „Міньона“: Д. Загул, Вибір нім. балад, 1928, ст. 33 і Хрест. зах. літ. III, ст. 408).

1924.

Христя Алчевська:

107. „З Фавста“. („Верни мені той час щасливий“ — слова поета з прольоту у театрі, Фавст, ч. I). Хр. Алчевська, Clematis. Збірка

поезій. Каліш, 8^о, ст. 6. (Переклад зладжений 1922 р.).

1926.

А. Отаманюк.

108. Україна. Вільне наслідування А. Толстому. А. О—к. „Дзвін“ (Рівне), ч. 205, ст. 3. („Чи знаєш край, де нарід ледве дише“, вірш про В. Україну під більшовиками).

М. Улезко:

109. Фавст. Трагедія. Переклав з нім. мови М. Т. Улезко. Ч. 1, Держ. Вид. України, Харків, 16^о, ст. 320 + 2 неп. (Передрук уривків: Хрест. зах. літ. III, ст. 464—471: Робітня Фавста — Фавст і Мефістофель; ст. 471—474: Ліс і печера — Фавст і Мефістофель).

1928.

Дмитро Загул:

110. Рибалка. „Вибір німецьких балад“, Київ, ст. 33—34.

Василь Мова-Лиманський:

111. Гірські верховини. [За Лермонтовом]. [Wandrer's Nachtlied, 2]. Видав із рукописної спадщини М. Возняк. „За сто літ“, Київ, кн. 3, ст. 45. (Передрук: М. Зеров, Поети пошеченківської доби. Книгоспілка, Харків-Київ, 1930, ст. XXVII).

Микола Чернявський:

112. Міньона. Твори, т. VI: Молодість. Поезії. (1887—1896). Харків, Вид. „Рух“, ст. 230—231.

1929.

Ірина Гузар:

113. Близькість милого. Перекл. І. Г. ЛНВ, кн. 12, ст. 1111.

Богдан Кравців:

114. З Гетого. („Високо на старій вежі“). [Geistesgruss]. Дорога, збірка поезій, Львів, ст. 8.

Дмитро Ревуцький:

115. Лісовий цар. Переклад Д. Ре-

вущого. Музика Фр. Шуберта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8^о, ст. 9. (Текст і ноти).

116. Прометей. Дія 3. Робітня Прометея. Переклад Д. Ревуцького. Музика Фр. Шуберта, „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8^о, ст. 9. (Текст і ноти).

Борис Тен:

117. Гретхен за прялкою. (З Фавста). Переклад Бориса Тена. Музика Фр. Шуберта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8^о, ст. 11. (Текст і ноти).
118. Фіалка. Переклад Бориса Тена. Музика В. Моцарта. „Книгоспілка“, Вокальна Бібліотека. Київ, sine anno, 8^о, ст. 5. (Текст і ноти).

1931.

Тодось Вернивода:

119. Фавст. Частина II, дія V, вірші 375—528. (Палац Фавста: Північ). Хрест. зах. літ., III, ст. 478—482.

Гор Улагай:

120. Співець. Тамже, ст. 407.

Б. Чигриніць:

121. Друга [пісня мандрівця]. [Wandrer's Nachtlid, 2.]. Тамже, ст. 405.
122. На озері. Тамже, ст. 404—405.
123. Нічна пісня мандрівця. [Wandrer's Nachtlid, 1.]. Тамже, ст. 405.

124. Нове кохання, нове життя. Тамже, ст. 404.

125. Пісня арфіста. З „Вільгельма Майстра“. Тамже ст. 405.

1932.

Богдан Лепкий:

126. Вечірна пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlid, 2]. Діло, ч. 95 (1. V.), ст. 3, фейлетон.
127. До Фридерикки. („An Friederike“: Wo bist du itzt, mein vergesslich Mädchen, wo singst du itzt?). Тамже.
128. Міньон. („Mignon“, aus Wilhelm Meister, 1.). Тамже.
129. Та сама. („Mignon“, aus Wilhelm Meister, 2.). Тамже.

В. Мн.:

130. Нічна пісня мандрівника. [Wandrer's Nachtlid 2]. З нім. перекл. В. Мн. „Дзвони“ (Львів), ч. 3 (12), ст. 174—175.

Ольга Павлюк-Гузарева:

131. З циклю „Легідні Ксенії“. (Вибір, 15 строф). „Час“ (Чернівці), ч. 1020 (22. III), ст. 2.

Михайло Рудницький:

132. Думки. (Вибір із різних творів). Переклав М. Р. „Діло“ (Львів), ч. 69 (30. III), ст. 3, фейлетон.
133. Минула ти мене. [Du gingst vorüber]. Тамже, ч. 95, ст. 3, фейлетон.
134. Найкращий. [Allgegenwärtigen]. Тамже, ч. 95.

СКОРОЧЕННЯ:

ЛНВ = Літературно-Науковий Вістник.

Р. Письм. = Руська Письменність, вид. Просвіти за ред. Ю. Романчука: VI. (Твори Куліша, т. 1, Львів, 1908, т. 3, Львів, 1909), VII. (Твори Климковича й ин., Львів, 1911), XI. (Твори Федьковича, т. 1, Львів, 1914).

Соч. и Письма = Сочиненія и Письма П. Куліша, ред. І. Каманіна, Київ, т. II, 1908, т. III, 1909.

Хрест. зах. літ. = Хрестоматія з історії західних літератур. За ред. О. Білецького та М. Плевака. Т. III, Харків-Одеса, 1931.

II.

ПОКАЗЧИК.*)

1827.

Петро Гулак-Артемовський:

1. Рыбакъ. Малороссійская баллада. „Вѣстникъ Европы“, Петербург, № 20, ст. 286—290. (Передруки під наг. „Рибалка“ в альманаху „Утренняя Звѣзда“ (Харків) 1833, ст. 71—73, в „Основі“, Спб., 1861, кн. 3, ст. 108—109, в Читанці А. Торонського, Львів, 1868, в першій збірці творів Гулака „Кобзар“, Київ, 1877, в „Руській Бібліотеці“ Онишкевича, т. I, Львів, 1877 та в пізніших декляматорах, читанках і збірниках творів Гулака-Артемовського).

1838.

Йосип Левицький:

2. Ерлькенігъ Гетого переведенъ на мало русскій языкъ и названъ богинею Іосифомъ Лѣвицкимъ зо Шкла. Переминшль, 8^о, ст. 7 (передтим латинкою у львівському польському журналі „Rozmaitości“, № 10 з 10/III, ст. 78, під наг. „Bohynia“. Perewod Getoho „Erlkönig“. Liwickij).

1853.

Богдан Дідицький:

3. Близость влюбленного. По Гете. Богданъ А. Д. „Зоря Галицкая“, ч. 14, ст. 149.
4. Ходящій звонъ. (Сказочка по Гете). Богданъ А. Д. Тамже, ч. 13, ст. 137. (Передруки: Русская Анеѳологія, ч. I, Львів, 1854, ст. 97—98 та по читанках під наг. „Ходящій звонъ“: Читанка руская для низшої гимназії, ч. II, Львів, 1866, ст. 160—161, Читанка руска для низшихъ клясъ середнихъ шкѳлъ, ч. I, Львів, 1871, ст. 389, Ю. Романчук, Руска Читанка для низшихъ клясъ середнихъ шкѳлъ, ч. I, вид. 2, Львів, 1879, ст. 214—215 і вид. 3, Львів, 1886, ст. 229).

1854.

Богдан Дідицький:

5. Лѣсный царь. (Изъ Гете). Без підпису. „Русская Анеѳологія“, ч. I, Львів, ст. 66 (російський переклад Василя Жуковського, трохи змінений на язичіє; самостійний і

*) Увага. При деяких укр. перекладах умисне для ясности подаю ще й німецьку назву оригіналу. Передруки зазначаю що важніші, напр. не вичисляю всіх численних передруків Фельковичевого та Грінченкового перекладу Erlkönig'a по читанках та ріжних популярних видавництвах, тощо. Кілька чисто російських перекладів, передрукованих у старих галицьких виданнях, свідомо поминаю (Зоря Гал. 1852, ч. 80 — Чоловѳку, ч. 82 — Границы челоѳчества, 1853, ч. 28 — Первая утрата; Русская Анеѳологія 1854: Путешественник и Поселянка. Жуковського та Первая потеря; Русская книга для чтенія Івана Головацького, Відень, 1860: Лѣсной Царь Жуковського). Поминаю й афоризм із Гете в журналі „Вогні“ (Львів), 1931, ч. 1, ст. 9.

R É S U M É.

VOLODYMYR DOROŠENKO

UKRAINISCHE UEBERSETZUNGEN, UMDICHTUNGEN UND NACHAHMUNGEN VON GOETHES WERKEN.

Die schweren national-politischen Verhältnisse, unter denen die ukrainische Nation leben und sich entwickeln musste, hatten zur Folge, dass die Ukrainer auch heute noch, wo schon hundert Jahre seit dem Ableben des grossen deutschen Dichters verflossen sind, keine vollständige Uebersetzung seiner Werke aufzuweisen haben. In Russland waren durch den geheimen Erlass von 1876 jegliche ukrainische Uebersetzungen aus fremden Sprachen untersagt, so dass die ukrainische literarische Bewegung nur in einem kleinen Teile des ukrainischen nationalen Territoriums, in Ostgalizien, unter dem Schutze der österreichischen Konstitution sich entwickeln konnte. Hier konzentriert sich auch die gesammte Tätigkeit der Ukrainer auf dem Gebiete der Uebersetzungen aus fremden Sprachen, hauptsächlich im Zusammenhange mit der Entwicklung der ukrainischen Presse. Demungeachtet ist die erste ukrainische Uebersetzung, oder eigentlich Umdichtung Goethes in der Grossukraine erschienen. Es war dies eine vortreffliche, im J. 1827 gedruckte Umarbeitung von Goethes „Fischer“ im Geiste der ukrainischen Romantik, das Werk von Petro Hulak-Artemovskýj, Universitätsprofessor in Charkiv. Eine zweite ukrainische Uebersetzung, die von Goethes „Erkönig“ sprachlich korrekt, doch ohne poetischen Wert, gab der galizische Pfarrer Josyp Levyčkyj und dieselbe ist im J. 1838 als Broschüre erschienen.

Von 1853 angefangen erscheint eine lange Reihe verschiedener, anfangs wenig gelungener, dann immer schönerer Uebersetzungen. Das Endresultat ist eine recht ansehnliche Anzahl von Uebersetzungen, darunter drei vollständige von Goethes Faust, Erster Teil (von I. Franko, D. Sahul, M. Ulesko, NN. 27, 103, 109), und einige Bruchstücke des zweiten Teils, eine Uebersetzung von „Herman und Dorothea“ (von I. Franko, N 102), „Prometheus“ von (M. Slavinskyj, N 77), „Iphigenie in Tauris“ (von D. Jossyfovyč, N 142), „Die Leiden des jungen Werthers“ (M. Hru-

Львівська бібліотека

АН УРСР

№ 1-55154/1615

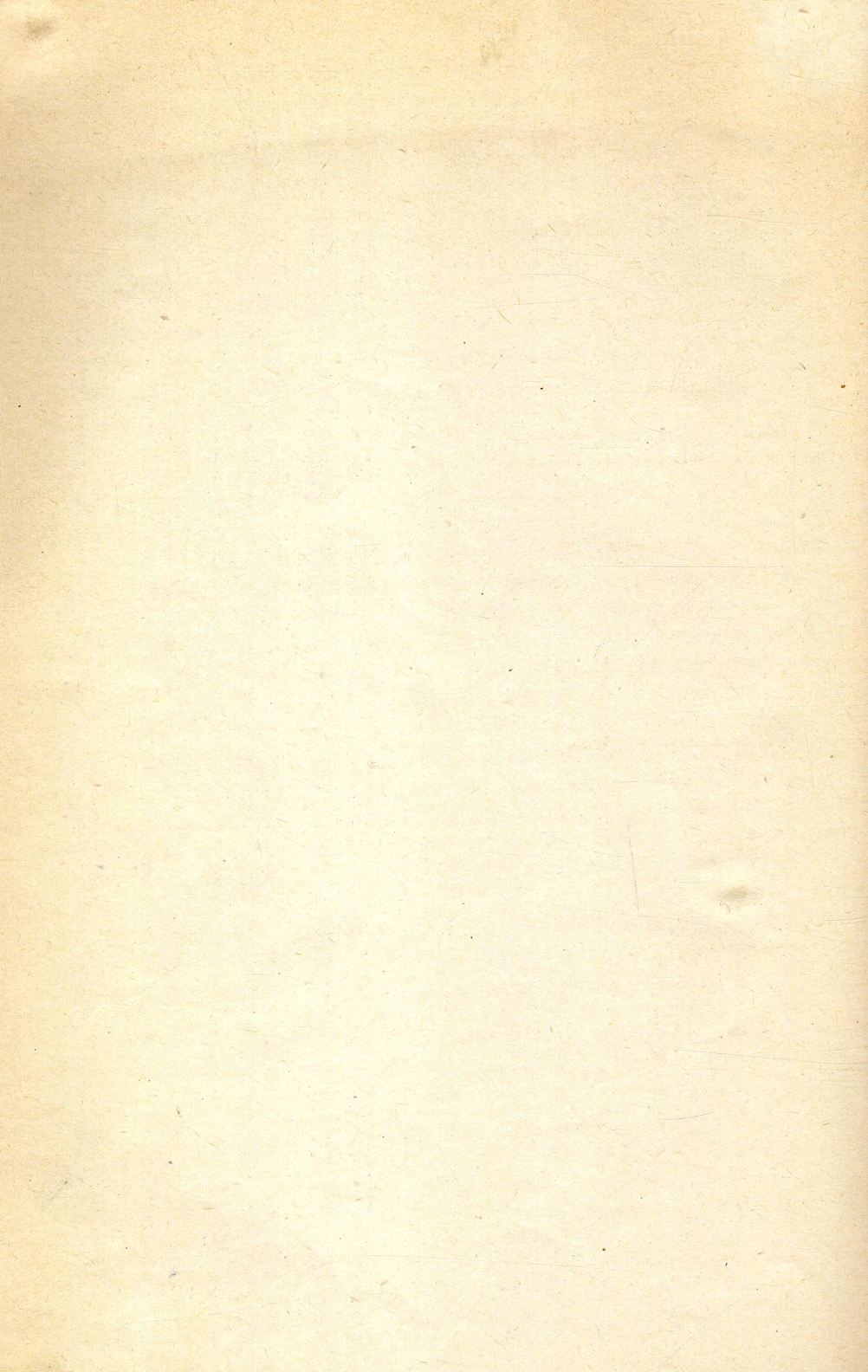
16.059
Львів. Бібліотека
АН УРСР

ševska, N 91) und eine Reihe kleinerer Dichtungen, von denen am häufigsten übersetzt wurden: „Erkönig“ (8, meistens schöne Uebersetzungen), die Ballade Mignon (6 Uebersetzungen und 7 Nachahmungen).

Unter den Uebersetzern begegnen wir den Namen der besten ukrainischen Dichter: Fedkovyč, Franko, Kuliš, Sahul u. a.

Es folgt ein Verzeichnis sämtlicher übersetzten Werke:

Aleksis und Dora (64), Allgegenwärtigen (134), An die Günstigen (73), An Friederike (127), Antiker Form sich nähernd (41), Auf dem See (122), Ballade vom vertriebenen und zurückkehrenden Grafen (48), Beherzigung (6), Die Bekehrte (68), Das Blumlein wunderschön (63), Die Braut von Corinth (50), Christel (35), Du gings vorüber (133), Ergo bibamus (100), Erinnerung (90), Erkönig (2, 5, 10, 20, 40, 49, 105, 115), Der Fischer (1, 9, 37, 54, 87, 95, 110), Freibeuter (98), Die Frösche (60), Gedanken (Auswahl, 132), Gefunden (21), Die Geheimnisse (80), Geistesgruss (114), Der Gott und die Bajadere (26), Harfenspieler, 2 (38, 125), Heidenröslein (16, 71), Hermann und Dorothea (102), Hochzeitlied (92), Johanna Sebus (57), Der Junggesell und Mühlbach (96), Legende (97), Legende vom Hufeisen (72), Mädchenwünsche (31), Die Metamorphose der Pflanzen (23), Mignon (7, 30, 34, 52, 106, 112, 128; Nachahmungen: 14, 18, 32, 36, 46, 104, 108), Mignon (aus Wilhelm Meister), 1 (128), 2 (129), Muth (13), Nähe des Geliebten (3, 28, 113), Der Narr epilogirt (84), Nationalversammlung (93), Der neue Amadis (70), Neue Liebe, neues Leben (124), Der neue Pausias und sein Blumenmädchen (65), Offne Tafel (101), Die Originalen (88), Regen und Regenbogen (89), Ritter Curt's Brautfahrt (99), Römische Elegien (45, 76), Der Sänger (12, 56, 86, 120), Der Schatzgräber (19, 55), Die schöne Nacht (59), Schlusspoetik (85), Die Spinnerin (53), Die Spröde (74), Stets derselbe (83), Stirbt der Fuchs, so gleich der Balg (67), Der Todtentanz (51), Trost in Thränen (8), Der untreue Knabe (44), Valet (82), Das Veilchen (118), Vor Gericht (43), Vorklage (69), Die wandelnde Glocke (4, 15), Der Wanderer (62), Wandrers Nachtlid, 1 (47, 66, 94, 123, 130), Wandrers Nachtlid, 2 (17, 39, 61, 77, 111, 121, 126), Willkommen und Abschied (33), Zahme Xenien (Auswahl: 75, 131), Zueignung (81).

PUBLIKATIONEN

der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg

Čarnečkyj-Gasse, 26

(in ukrainischer Sprache).

Mitteilungen der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften, bis jetzt erschienen
Bde I—CLI. (Geschichte, Archäologie, Ethnographie, Sprache und Literaturgeschichte, besonders der Ukraina). (B. I—XX vergriffen).

Publikationen der Sektionen und Kommissionen der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften:

A. Die historisch-philosophische Sektion publizierte bis jetzt:

1. 16 Bände ihrer Beiträge (Zbirnyk istoryčno-filosofičnoj sekcii).

Bd. I: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. I (bis Anfang des XI Jahrh.).

Bd. II: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. II (bis Mitte des XIII Jahrh.).

Bd. III—IV: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. III (bis zum J. 1340).

Bd. V: Materialien zur Kulturgeschichte Galiziens im XVIII—XIX Jahrh.

Bd. VI—VII: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. IV (bis zum J. 1569).

Bd. VIII—XI: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. V (Verfassung und soziale Verhältnisse in XIV—XVII Jahrh.).

Bd. X—XI: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. VI (Oekonomische, kulturelle und nationale Verhältnisse in XIV—XVII Jahrh.).

Bd. XII—XIII: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina. Bd. VII (Ukrainisches Kosakentum bis zum J. 1625).

Bd. XIV: M. Hruševskýj, Geschichte der Ukraina, Bd. VIII, I Teil.

Bd. XV. Bohdan Barviňskýj, Dr. Julian Celevyč.

Bd. XVI: Al. Novyčkyj, Taras Ševčenko als Maler.

2. Ukrainisches Archiv, bis jetzt 15 Bde (I—XV).

B. Die philologische Sektion publizierte bis jetzt 22 Bde ihrer Beiträge (Zbirnyk filologičnoj sekcii).

Ukrainische Bibliothek. Bd. I—VIII.

C. Die mathematisch-naturwissenschaftlich-medizinische Sektion publizierte bis jetzt 29 Bände ihrer Sammelchrift (Zbirnyk).

D. Die archaeographische Kommission publizierte bis jetzt folgende Werke:

1. Quellen zur Geschichte der Ukraina.

Bd. I: M. Hruševskýj, Lustrationen der königlichen Domänen im Halyčer und Peremysler Lande vom J. 1565—66.

Bd. II: M. Hruševskýj, Lustrationen der königl. Domänen im Peremysler und Sanoker Lande im J. 1565.

Bd. III: M. Hruševskýj, Lustrationen der königl. Domänen im Cholmer, Belser und Lemberger Lande im J. 1564—5.

Bd. IV—V: St. Tomašivskýj, Halyčer Akten und Annalen aus den J. 1648—1649.

Bd. VI: St. Tomašivskýj, Halyčer Chroniken 1648—1657.

Bd. VII: M. Hruševskýj, Lustrationen vom J. 1570.

0, 60

(1986)

P1

1695_y

Bd. VIII: Iv. Krypjakovyč, Akten zur Geschichte der ukr. Kosaken 1
 Bd. XII: Dr. M. Korduba, Akten zur Geschichte der ukr. Kosaken 16 1857.
 Bd. XVI, 1: St. Tomašivskyj, Vatikanische Materialien zur Geschichte der
 Ukraina 1648—1657.

Bd. XXII: Tagebuch von J. Markovyč. (1735—1740).
 2. Denkmäler der ukrainischen Sprache und Literatur. Bd. I—VIII.
 3. Kotljarevskyj, Die travestierte Aeneis, Abdruck der ersten Ausgabe
 vom J. 1798.
 4. Akten-Sammlung zur Geschichte der sozial-politischen und ökonomischen
 Verhältnisse der West-Ukraina.
 5. Ševčenko, Kobzar', Facsimile der ersten Ausgabe vom J. 1840. ✓

E. Statistische Kommission publiziert:

1. Studien aus dem Gebiete der Sozialwissenschaften und der
 Statistik, bis jetzt 4 Bde.

F. Juridische Kommission publiziert bis jetzt:

1. Juridische Zeitschrift, bis jetzt 10 Bde.
 2. Juridische und ökonomische Zeitschrift, bis jetzt 10 Bde.
 3. Juridische Bibliothek, bis jetzt 4 Bde.
 4. Beiträge der juridischen Kommission (Zbirnyk prawnyczoj komisii)
 Bd. 3.

G. Ethnographische Kommission publiziert:

1. Ethnographische Sammlung (Etnografičnyj Zbirnyk); bis jetzt er-
 schienen 40 Bände. (Band XX erscheint später).
 2. Materialien zur Ethnologie und Anthropologie; bis jetzt erschienen
 22 Bände.

H. Bibliographische Kommission publiziert:

Beiträge zur ukrainischen Bibliographie, bis jetzt 5 Bde.

I. Kommission für klassische Philologie publiziert:

Arbeiten, bis jetzt 1 H. (in lateinischer Sprache).

J. Physiographische Kommission publiziert:

Sammelschrift der Kommission, bis jetzt 5 H.

K. Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlich-ärztlichen Sektion (in deutscher Sprache), bis jetzt 16 Hefte.

L. Bibliothek und Museum:

Alt-Ukraina (Stara Ukraina) 1924, 1925; 24 Hefte.

M. Kommission der Ševčenkoforschung publiziert bis jetzt 1 H.

Chronik der Gesellschaft, enthält Berichte über Tätigkeit der Gesellschaft,
 sowie der Sektionen und Kommissionen derselben. Bis jetzt erschienen N. 1—70
 ukrainisch und 1—59 deutsch.

Diese und andere Publikationen der Gesellschaft sind in der Buchhandlung
 der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg, Ringplatz, Nr. 10
 vorrätig.

PA 1695

